

Program prac EUNB na rok 2020

STRESZCZENIE

Wprowadzenie

1. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia EUNB program prac EUNB zawiera wyczerpujący przegląd celów i działań urzędu na najbliższe kilka lat, zgodnie z jego mandatem.
2. Planowanie w ramach programu prac EUNB ma kluczowe znaczenie dla realizacji jego strategii i ustalania priorytetów zadań, co ściśle powiązane jest z przydzielaniem zasobów. Program prac EUNB obejmuje programy roczne oraz wieloletnie.
3. Wieloletni program prac na lata 2020–2022 definiują priorytety strategiczne, które EUNB zaproponował na nadchodzące lata. Program ten zawiera podsumowanie najważniejszych celów wynikających z uprawnień określonych w rozporządzeniu oraz z odpowiednich przepisów UE dotyczących sektora bankowego.
4. Każdy obszar strategiczny uzupełniają działania w ramach rocznego programu prac, określające szczegółowo zadania, które należy wykonać w ciągu danego roku, oraz zasoby potrzebne w tym celu. Działania te zapewniają przejrzystość i rozliczalność względem zainteresowanych stron EUNB i służą do wskazania – na potrzeby wewnętrzne – związku między codziennymi działaniami i procesami a obszarami strategicznymi.

Wspieranie wprowadzenia pakietu środków ograniczania ryzyka oraz wdrożenia globalnych norm w UE

5. W 2020 r. EUNB będzie intensywnie pracować nad zadaniami przewidzianymi w pakiecie środków ograniczenia ryzyka w celu opracowania przepisów poziomu 2 niezbędnych do wdrożenia nowej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych, rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych i dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, a także wprowadzenia reżimu dyrektywy w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych / rozporządzenia w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych oraz dyrektywy w sprawie obligacji zabezpieczonych. Te zmiany regulacyjne będą wdrażane zgodnie z jasnymi planami działania, a ich celem jest (i) ograniczenie nadmiernej dźwigni finansowej, (ii) rozwiązanie problemu długoterminowego ryzyka finansowania (iii) rozwiązanie problemu ryzyka rynkowego poprzez zwiększenie wrażliwości ram na ryzyko i poprawę proporcjonalności oraz (iv) złagodzenie obciążenia związanego z koniecznością zapewnienia zgodności z przepisami dla mniejszych instytucji.
6. Jednym z kluczowych obszarów będzie wdrażanie bardziej wrażliwych na ryzyko wymogów odnoszących się do ryzyka rynkowego w oparciu o prace komitetu bazylejskiego dotyczące gruntownym przeglądem portfela handlowego. Zmiany spowodują (i) ustalenie jaśniejszych zasad co do zakresu stosowania w celu zapobiegania arbitrażowi regulacyjnemu, (ii) zwiększenie proporcjonalności oraz (iii) wzmocnienie warunków regulujących wykorzystanie modeli wewnętrznych w celu poprawy spójności i porównywalności wag ryzyka między bankami. Swoje rozważania na temat głównych problemów związanych z wdrażaniem nowych regulacji, których należy spodziewać się w kontekście nowego podejścia do ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego kontrahenta, EUNB przedstawił w pierwszej kolejności w dokumencie otwierającym debatę,

poświęconym wdrażaniu w UE zmienionych ram ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego kontrahenta, opublikowanym w dniu 18 grudnia 2017 r. Prace EUNB¹ w tej dziedzinie zostały rozłożone na cztery etapy. Przewiduje się, że w 2020 r. wdrożony zostanie wymóg sprawozdawczy (metoda standardowa gruntownego przeglądu portfela handlowego) oraz najważniejsze części rewizji ram gruntownego przeglądu portfela handlowego na potrzeby metody modeli wewnętrznych, jak również na potrzeby uwzględniania pozycji niezaliczonych do portfela handlowego narażonych na ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów.

7. Kolejnym ważnym priorytetem będzie ukończenie planu działania EUNB dotyczącego metody opartej na wewnętrznych ratingach (IRB)² na potrzeby obliczania minimalnych wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego. Ma to służyć stawieniu czoła obawom dotyczącym nadmiernej różnorodności wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego wynikającej ze stosowania modeli wewnętrznych. Ukończenie tego planu działania ma poprawić rzetelność i porównywalność wewnętrznych oszacowań ryzyka i wymogów kapitałowych instytucji europejskich, a także zwiększyć przejrzystość modeli i ich rezultatów w celu przywrócenia zaufania wobec modeli IRB. Plan działania przewiduje zatem pracę w trzech kierunkach: (i) przegląd podstawy regulacyjnej metody IRB, który ma obejmować lepszą praktyczną realizację technik ograniczania ryzyka kredytowego w kolejnych latach; (ii) zapewnienie spójności nadzoru przy odpowiednim wykorzystaniu benchmarkingu obejmującego modelowanie MSSF 9; oraz (iii) większą przejrzystość opartą na zestandaryzowanych i porównywalnych szablonach.
8. W odniesieniu do nowej dyrektywy w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych i nowego rozporządzenia w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych EUNB skoncentruje się na realizacji zadań związanych z wymogami kapitałowymi i strukturą kapitału, nadzorem skonsolidowanym, sprawozdawczością, ujawnieniami w zakresie III filaru, kryteriami dla instytucji kredytowych oraz ryzykiem koncentracji.
9. W związku z nową dyrektywą w sprawie obligacji zabezpieczonych EUNB będzie mieć trzy sprawozdania monitorujące funkcjonowanie rynku obligacji zabezpieczonych, ocenę równoważną obligacji zabezpieczonych państw trzecich oraz rozwój sytuacji związanej z warunkowymi strukturami typu „pass-through”.
10. Równoległe do rozszerzenia warstwy regulacyjnej pakietu środków ograniczania ryzyka EUNB będzie pracować wraz z Komisją, a następnie ze współprawodawcami nad wsparciem wdrażania norm Bazylei III w UE, w związku z czym w uzupełnieniu do opublikowania przez EUNB porad w połowie 2019 r. konieczne może być wsparcie merytoryczne procesu legislacyjnego.

Zapewnienie skutecznej metodyki i narzędzi konwergencji praktyk nadzorczych i testów warunków skrajnych

11. Wdrożenie pakietu środków ograniczania ryzyka wraz z przygotowaniem stosowania nowych globalnych norm w Europie wymaga szeregu ważnych decyzji co do polityki dotyczącej filaru II służących poprawie konwergencji praktyk nadzorczych. EUNB rozpocznie konsultacje dotyczące zmian

¹ Plan działania EUNB dotyczący nowego podejścia do ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego kontrahenta: <https://eba.europa.eu/documents/10180/2844544/EBA+roadmap+for+the+new+market+and+counterparty+credit+risk+approaches.pdf>

² Sprawozdanie dotyczące postępów w opracowywaniu planu IRB: <https://eba.europa.eu/-/eba-publishes-report-on-progress-made-on-its-roadmap-to-repair-irb-models>

w filarze II, lepszego uwzględnienia proporcjonalności, spójności z filarem I oraz poziomów stosowania polityk w zakresie kapitału i płynności.

12. Monitorowanie wdrażania najważniejszych przepisów ostrożnościowych stanowi wartość dla banków i konwergencji praktyk nadzorczych. EUNB będzie dalej monitorować fundusze własne i rezerwy płynnościowe, koncentrując się na instrumentach kapitałowych i dłużnych, zakończeniu stosowania zasady praw nabytych wobec instrumentów funduszy własnych, jak również decydowaniu według własnego uznania w obszarze transakcji związanych z płynnością na potrzeby obliczania wskaźnika pokrycia wpływów netto.
13. EUNB przeprowadzi kolejny ogólnounijny test warunków skrajnych zgodnie z podjętą wcześniej decyzją o dążeniu do przeprowadzania go co dwa lata. Za decyzją o przeprowadzeniu kolejnego ogólnounijnego testu warunków skrajnych w 2020 r. przemawiało dostrzeżenie postępu banków Unii we wzmacnianiu pozycji kapitałowych. W podejściu do testu warunków skrajnych nie zajdą zasadnicze zmiany; w dalszym ciągu będzie to ograniczona praktyka oddolna. Wprowadzone zostaną jedynie pewne ulepszenia metodyki, uwzględniające główne sugestie zgłaszane przez banki podczas poprzedniej edycji. W dalszej przyszłości EUNB będzie ze wszystkimi zainteresowanymi stronami wspólnie pracować nad potencjalnymi fundamentalnymi zmianami ram ogólnounijnego testu warunków skrajnych.

W kierunku zintegrowanego unijnego ośrodka danych i uproszczonych ram sprawozdawczości

14. EUNB dąży do zakończenia ostatniej fazy projektu EUCLID, poświęconej modernizacji platformy danych nadzorczych EUNB, służącej do gromadzenia danych, ich autoryzowania, integracji oraz monitorowania sprawozdawczości. Punktem kulminacyjnym prac będzie utworzenie przez EUNB ogólnounijnego ośrodka danych na potrzeby właściwych organów i społeczeństwa. EUNB przygotuje również studium wykonalności dotyczące zintegrowanych unijnych ram sprawozdawczości.

Przeciwdziałanie praniu pieniędzy jako rzeczywisty priorytet UE

15. EUNB we współpracy z innymi europejskimi organami nadzoru będzie wzmacniać swoją rolę w nadzorowaniu przeciwdziałania przez organy krajowe praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, co wynika z komunikatu Komisji dotyczącego planu działania na rzecz przeciwdziałania praniu pieniędzy. EUNB będzie przyczyniać się do zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do celów prania pieniędzy / finansowania terroryzmu poprzez:
- a. dalszą pracę nad rozwijaniem polityki, realizacją nadzoru i konwergencją praktyk nadzorczych;
 - b. wzmocnienie swojej roli w gromadzeniu, analizowaniu i rozpowszechnianiu informacji na temat ryzyka prania pieniędzy / finansowania terroryzmu oraz nadzoru w tej dziedzinie;
 - c. uprawnienie do zażądania od krajowych organów nadzoru zajmujących się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy finansowaniu terroryzmu, by przeprowadziły dochodzenie w sprawie potencjalnych naruszeń prawa Unii oraz rozważyły zwrócenie się do określonej instytucji o zaprzestanie określonego zachowania;

- d. dokonywanie ocen i ocen wzajemnych podejścia właściwych organów krajowych do nadzoru w dziedzinie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz oceny ryzyka odnośnie do właściwych organów krajowych;
- e. współpracę i kontakty w związku z zapobieganiem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu z jednostkami wywiadu finansowego, a także ich odpowiednikami w państwach trzecich.

Wkład w rozsądny rozwój innowacji finansowych i zrównoważony rozwój

16. Dnia 8 marca 2018 r. Komisja opublikowała również plan działania na rzecz finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wezwała europejskie organy nadzoru do wsparcia jego realizacji. W 2020 r. EUNB będzie w dalszym ciągu uwzględniać w swoich pracach kwestie środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem, a także zakończy drugi etap prac przygotowawczych do ujawniania informacji i oceny ryzyka w dziedzinie zrównoważonego finansowania, w wyniku czego powstanie dokument otwierający debatę na temat uwzględniania zagadnień środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem w ramach zarządzania ryzykiem i nadzoru (zadania przewidziane dyrektywą w sprawie wymogów kapitałowych i dyrektywą w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych). EUNB podejmie również prace przygotowawcze związane z klasyfikacją i ostrożnościowym traktowaniem aktywów z perspektywy zrównoważonego rozwoju (zadania przewidziane rozporządzeniem w sprawie wymogów kapitałowych i rozporządzeniem w sprawie przedsiębiorstw inwestycyjnych). Co więcej EUNB opracuje standard techniczny wspólnego komitetu europejskich organów nadzoru dotyczący ujawnień (działania inwestycyjne i doradcze).

17. EUNB będzie kontynuować realizację swojego planu działania dotyczącego FinTech, monitorując innowacje finansowe i zapewniając, by rozporządzenie pozostało neutralne technologicznie, a jednocześnie oceniając oddziaływanie na modele biznesowe i otoczenie regulacyjne. EUNB będzie w dalszym ciągu wspierać Europejskie Forum Moderatorów Innowacji (EFIF), które służy promowaniu współpracy i wspieraniu skalowalności w UE. EUNB będzie prowadzić również prace tematyczne nad kryptoaktywami i technologią rejestrów rozproszonych oraz oceniać potencjalne wdrożenie ujednoczonych ram testowania odporności cybernetycznej.

Promowanie ram operacyjnych restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

18. Jeżeli chodzi o nową dyrektywę w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, EUNB będzie realizować swoje zadania, poczynając od przyspieszenia działań w tych kwestiach, które są kluczowe dla praktycznej realizacji ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, jak przykładowo minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych. EUNB skoncentruje się również na pewnych aspektach praktycznych wynikających z faktycznego wdrażania, które wydają się niezbędne dla wykonywania decyzji o uruchomieniu procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ze szczególnym naciskiem na umorzenie lub konwersję długu.

Pozostałe

19. EUNB będzie w dalszym ciągu promował ochronę konsumentów w oparciu o własne sprawozdanie dotyczące trendów konsumenckich z 2019 r., monitorując konwergencję działalności w zakresie

nadzoru oraz oceniając realizację systemu gwarancji depozytów. EUNB będzie również dalej zapewniał skuteczną realizację drugiej dyrektywy w sprawie usług płatniczych, ponieważ rok 2020 będzie pierwszym pełnym rokiem, w którym konsumenci będą czerpać korzyści z większego wyboru i większej konkurencji.

20. Przegląd europejskich organów nadzoru wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., a EUNB będzie pracować nad wdrożeniem zmian w rozporządzeniu ustanawiającym. EUNB nabędzie nowe uprawnienia związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy (o czym już wspomniano); powstanie też wewnętrzny komitet wyznaczony do działania w tym obszarze. Co więcej pojawią się nowe zadania w dziedzinie ochrony konsumentów i czynników środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem, a także zadania związane z techniczną rolą EUNB w monitorowaniu równowagi.

Misja EUNB

21. Misją EUNB jest „stworzenie jednolitych ram regulacyjnych i nadzorczych dla całego sektora bankowego UE, aby zapewnić skuteczny, przejrzysty i stabilny jednolity rynek, który przyniesie korzyści konsumentom, przedsiębiorstwom i całej gospodarce”.

22. Głównym zadaniem EUNB jest przyczynianie się — poprzez przyjęcie wiążących norm technicznych i wytycznych — do stworzenia jednolitego zbioru przepisów europejskich w sektorze bankowym. Jednolity zbiór przepisów ma na celu zapewnienie ujednoliconego zestawu zharmonizowanych norm ostrożnościowych dla instytucji finansowych w całej UE, co przyczyni się do stworzenia równych warunków działania i zapewnienia wysokiego poziomu ochrony deponentów, inwestorów i konsumentów.

23. Urząd odgrywa również ważną rolę w promowaniu konwergencji praktyk nadzorczych oraz praktyk w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania norm ostrożnościowych. Ponadto EUNB jest zobowiązany do oceny ryzyka i słabości w sektorze bankowym UE, w szczególności poprzez regularne sprawozdania z oceny ryzyka oraz ogólnounijne testy warunków skrajnych.

24. Inne zadania określone w mandacie EUNB obejmują:

- badanie zarzutu niewłaściwego lub niewystarczającego stosowania prawa unijnego przez organy krajowe;
- podejmowanie decyzji skierowanych do właściwych organów lub do instytucji finansowych w sytuacjach nadzwyczajnych;
- prowadzenie mediacji w celu rozstrzygnięcia sporów między właściwymi organami w sytuacjach transgranicznych;
- działanie w charakterze niezależnego organu doradczego dla Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej lub Komisji;
- przyjęcie roli lidera w promowaniu przejrzystości, prostoty i rzetelności w odniesieniu do produktów lub usług finansowych przeznaczonych dla konsumentów na całym rynku wewnętrznym.

25. Aby zrealizować te zadania, EUNB jest upoważniony do sporządzania szeregu dokumentów regulacyjnych i nieregulacyjnych, w tym wiążących norm technicznych, wytycznych, zaleceń, opinii i sprawozdań ad hoc lub regularnych sprawozdań.